

alleen
twee
elk
alleen
verma
aanvoor
in het
aanneer
doop
getuigen
m, zou
openlijk
zeggen:
bij den
dooven,
e waar
alheid
instemt
rwijzen,
is, dat
e leggen
armede
tulk een
druk te
naar op
s anders
aad van
bestijf
e nauw
u niets
een ja
i er dus
ouders,
g dezer
le geval
gen der
men dat
allen de
o in te
en soort
krigen.
particu
e formu
estaande
or eigen
en onte
gemeen
ding van
e Litur
mdat er
engroep
behoort
e beden
en Ker
gen ver
en, want
worden
in andere
chen la
let eens
Christus
Reeds
tel kerk
el goed
is ons
ring van
a onwet
worden.
Amerika
meenten
an com
en daar
die aller
soodanig
in onse
om het
de Kerk
sch voor
g sulke
s geloofs
ang dra
historisch
e begrip
kerke
deninge
e Indruk
normale
dat zou
hen een
g invoe
it niet,
en aan
ing leert,
a straks
aad dan
raktische
de leden
aan de
ten mede
aan Gods
men die
indigt en
men op
H. K.

Das, het Hoofdblad is aan lezenswaardig
inhoud nog rijker.
Van P. KAT. Het eerste stuk van een
verhaal over ik kan beoordeelen, van studie getui
genle en moel gekultreerde beschrijving van
Japan en van L. K. (upérus) in zijn rubriek:
WAT DE DIEREN DENKEN, een alleramusant-ge
schreven stukje waarin hij dikmaal de Hageris
heer interesseert van haar zelf laat vertellen.
Daaruit waken de eerste van een aantal schet
sen, die Mj. H. S. S. K. (uyper) een der twee
vaste medewerkers in TIMOTHÉUS, van zins is
te plaatsen. Zij zijn ontnomen aan een boek,
dat onder den titel: IN HET LAND VAN GUIDO
GEZELLE, in het najaar zal verschijnen. Deze
schets heet "Binnenleidings" en heeft als motto
dit versje van GEZELLE:

Ach! 'k En gave van al het schoone,
dat de heldere zonne ziet,
— Vlienderen, Vlienderen spant de kroone, —
— een, — ik, nog mijn Vlienderen niet!

's Vlot gestileerd, van warme besicling voor
Vlienderen verleden en heden, ellende en heer
lijkheid getuigend schetsje.
Moge mijn hier de aandacht weeren een vestigen
op TIMOTHÉUS, dat toe bijdragen om dit familie
blad, ook in die christelijke kringen onder ons
waarin het tot dusver onbekend was, toegang
te verschaffen.

En steune men het, wat ook voor een familie
blad een levenswaarde is, al meer met adven
turen.

a J. J. KNAF, DE MAN VAN SMARTEN. Sticht
stijfke Overdenkingen voor de huiskamer. Te
Groningen bij J. B. Wolters' U. M. 1913.

Met dit boek heeft D. KNAF hervormd pre
dikant te Groningen, wiens voortreffelijke Cate
chismus-verklaring ik hier voor eenigen tijd
besprak, de passie-literatuur niet alleen vermeer
derd, maar ook verrijkt.
Ook met dit passie boek is het, even als met
zijn reeds vroeger uitgegeven IN DE VELD VAN
EFRAÏA, de bedoeling van den geachtten Schrijver,
"om den Bijbel de eereplaats in het huisgezin te
hegeven door een gedeelte van zijn inhoud iets
dier te brengen bij hoofd en hart."

De lezing dier beschrijving van de lijdens
geschiedenis van onzen Heiland heeft mij den
indruk gegeven, dat het gedeelte der Schrift
waarin de geschiedenis de inhoud is, door
de wijze waarop KNAF het hier behandelde,
metterdaad iets dichter kan gebracht bij veler
hofs en hart.

Van de eerste lijdensaanblikking aan de dis
cipelen tot de gruwelijke dood in XXXIV
hoofdstukken de passie onzes Heeren vermaald.
Zoo verhaald, dat zij u als voor de oogen
geïllustreerd worden en toch met die soberheid
waak bij dit heilige voert; dat het de kennis
der historische bijzonderheden verrijkt, zonder
ook maar een oogenblik de geestelijke betekenis
uit het oog te doen verliezen; en ook zoo, dat
het u een blik doet slaan in het heiligdom van
de ziel van uw Heiland en in wat omringt in
de herten van de menschen, die zich om den
lijder bewegen, maar toch altijd zoo, dat de
Man van Smarten zelf, als de lijdende knecht
des Heeren, als de verwerper van de saligheid
zijns volks, in het middelpunt blijft.

Dit boek is rijk aan leering en vertroosting,
en nietelijk in den schoonen zin van „op
bouwend".

Dr. A. VAN VELDUIZEN, OP DE PASTORIE.
Een bundel toespraken. Utrecht. G. J. A. Ruys.
1913.

Dr. VAN VELDUIZEN is hoogleraar naarwege
de Ned. Herv. Kerk te Groningen. Naar ik
meen, opvolger van Prof. A. J. Th. Jonker.
Als zoodanig doceert hij o. m. de praktische
Theologie, of zoodaals dat bij ons heet: „de
dianoegische of ambtelijke vakken".

Dit is zoodaals de theorie van de praktijk.
Deze bundel bevat toespraken, waarmee de
professor, in de nog betrekkelijk weinige jaren
dat hij zijn ambt vervult, zijn colleges heeft
gevoerd.

Het zijn er vier, waarvan de oudste drie al
vroeger een onderaand kregen in de „Stemmen
voor waarheid en vrede".

I. De Pastorie, II. Natuur en ambt, III. Ge
meenschap met het Heilige, IV. De gezond
heid van den Evangeliedienaar.

Dr. VELDUIZEN laat daarbij deze opmerking
voortgaan: „De toespraak waarmee men zijn
studenten en kandidaten na de vacatie begroet,
is geen wetenschappelijk college en evenmin
een preek".

Dat is een stelling waar ook ik niets zou
tegen weten te zeggen.

Maar al is het ook, dat de hoogleraar in
dese vier toespraken noch doceert, noch preekt,
ik wil wel zeggen, dat hij er, naar mijn meening,
toch wel door leert en door sticht.

En dat zal hij er zeker, theologanten,
ook niet bevoornden en theologen, die al
in de pastorie zitten, ook in 'n niet-her
vormde pastorie, mees doen.

Er is in dese toespraken bij weldadig aan
doenden humor een idealisme, dat niet minder
weldadig aandoet.

Het ideaal weer eens scherp te zien afgete
kend; het „Sola-sollende" weer eens kort en
bondig zich te hooren toespreken, kan er den
cedel weer voor indringen en, als een goede
christelijke zielzorger, zegt VELDUIZEN niet
alleen hoe het „behoort te zijn", maar ook hoe
het komen kan.

Hij besit daarbij de gave om tegen het nalaten
van heel eenvoudige, maar toch voor de pastorale
praktijk onmisbare dingen, zoo te waarschuwen,
dat het een indruk nalaat die blijft, en ook over
het doen van wat men als harder en leerzamer
hever moest laten, heel rake dingen te zeggen.
P. O. F. G. WEINRECHT. HELIO IS DE LENTE
DES LEVEN'S! J. M. Bredé's Boekhandel en Uit
gevers Mij. Rotterdam.

Van dit in Duitschland en ook in ons vader
land zoo bekende en gewaardeerde „boek voor
jongelingen", dat een metterdaad voortreffelijke
Levensleer voor den christen-jongeling bevat, is
onlangs van de, onder toezicht van Dr. B. J. Veld
maakte vertaling, een derde druk verschenen.
G.

Uit de Pers.

De *Waarheidsvriend*, die met onverdroten
lijver opkomt tegen het oneerlijk spel, dat de
modernen in de Hervormde Kerk spelen, heeft
het over de wijze, waarop de moderne pre
dikanten vragen stellen bij het afschrijven van de
belijdenis des geloofs:

In tal van plaatsen zijn door moderne predika
ten weer vragen gesteld bij de openbare belijdenis,
die principieel verschillen met de vragen in art.
39 Regl. op het Godsdienstonderwijs voorgeschreven.
Men is vrij om de vragen zelf te formuleren —
maar men is niet vrij om het beginsel in die
vragen nergens te verwerpen, en het door een
andere waarde te verwisselen, welke er principieel
van verschilt.
Die b.v. de drieënheid Gods ontkent, die het

wonderbaarlijk in Christus loochent, die Golgotha
eenvoudig de bevestiging noemt van de overtuiging
van Christus, die het kruis alleen stelt als een
symbool van den lijdensweg des Christens — die
verschilt principieel met den geest en met de hoofd
zaak van de leer der Herv. Kerk en kan en mag
geen predikant zijn in de Herv. Kerk en mag ook
in die Kerk geen vragen stellen bij het doen van
belijdenis, die principieel verschillen van de vragen
door de Kerk in art. 39 omschreven.

En daarom, als moderne menschen hun rechten
in de Herv. Kerk willen bewijzen, door te zeggen:
„we zijn toch toegelaten in de Kerk!" — dan
antwoorden we: „da's waar, maar hoe?"

Is de predikant, die moderne leerlingen toeliet,
zoo eerlijk geweest om zijn beroepsbrief te laten
zien, waarin staat, dat hij bij zijn prediking en bij
zijn onderwijs niets anders zal verkondigen dan
't geen naar Gods Heilig Woord is? En heeft hij ook
laten zien, dat allen die met den geest en met de
hoofdzaken van de leer, meegeleid in de Ned.
Geloofsbelijdenis, in den Heidelberg. Catechismus en
in de Leeregels van Dordt, verschillen, niet in
de Herv. Kerk thuis hooren?

Heeft hij ook gezegd, dat het alijd de eerlijke
bedoeling geweest is in de Herv. Kerk, dat men,
vrij in bijkomstige dingen, in hoofdzaak met el
kaar zou overeenstemmen, opdat het huis niet
tegen zichzelf verdeeld zou raken?

En heeft hij, als wetenschappelijk en ethisch ont
wikkeld man, niet verteld, dat ieder het zedelijk
recht mist om den naam te blijven dragen, als de
waarheden, in dien naam vervat, worden prijsge
geven?

De naam Hervormd heeft een degelijk erkende
historische betekenis gekregen en het is alleen
een ruwe consensie en een verstompt hart, dat
den naam wil blijven houden als het wezen wordt
verworpen.

Wie kan het met een eerlijk gemoed bevestigen
Hervormd te zijn, in de Hervormde Kerk thuis te
hooren — als alles wat kenmerkend Hervormd is,
verworpen wordt?

De leer van de Schrift, de leer van de sacra
menten, de leer van de tucht verwerpt men.
De leer aangaande de drieënheid Gods, aanga
nde het verhoeden lijden en sterven van
Christus, aangaande de opstanding des vleesch
loochent men.

Eigenlijk mist men elk aanrakingspunt met de
leer der Hervormde Kerk.

En daarom handelen de moderne predikanten
oneerlijk, als zij bij het toetreden als proponent in
de Kerk, welbewust met den geest en met de
hoofdzaken der Herv. leer verschillend, beloven
overeenkomstig die leer te zullen spreken en
handelen.

Ze handelen oneerlijk, als zij met onderteke
ning van hun beroepsbrief beloven in het midden
van de Herv. Kerk niet anders te zullen spreken
en handelen dan overeenkomstig Gods Heilig Woord.

Ze handelen oneerlijk, als zij ook anderen bewe
gen om maar tot de Kerk toe te treden als lid
maten, al verschillen ze met den geest der Her
vormde leer en al draagt hun levensbeschouwing
een gansch ander karakter.

Zij die geopen zijn op de gemeente toe te zien
en te waken voor de belijdenis en den wandel der
gemeentelieden, zij moeten zelf beginnen met de
belijdenis in geest en hoofdzaak toe te stemmen en
anderen te verhoeden, dat zij zich niet verbinden
aan een kerk, waar ze niet thuis hooren.

Maar we leven wat el doet betreft in treurige dagen.
Want waar men als zedelijk recht mist om in
de Herv. Kerk de grondslagen van de Herv. Kerk
te ontkennen en om te waken, daar gaat men
rustig voort in dese, bewijzende dat de consensie
niet meer spreekt en het gevoel is afgestompt.

Laten we den ernst van dese schrikkelijke om
standigheid toch gaan voelen.

Laten we niet in het paradijs van den dwaas
gaan wonen en de handen voor de oogen houden
of zeggen: 't is zoo erg niet.

Laten we ook niet onzen intrek nemen in den
kring van hen, die God verzoeken, door te zeggen:
de Heere moet het maar anders maken — wij
doen niets.

Laten we den ernst van den toestand gevoelen.
Laten we met Maria Magdalena uitschreeuwen:
„zij hebben mijnen Heere weggenomen".

Nooit was er dringender behoefte aan de stem
men der getrouwen dan nu — om voor de leer
der Kerk op te komen!

Niet minder belangrijk is, wat se in betref
fende nummer schrijft over de poging om de Staats
school weer Christelijk te maken.

Wat is er op schoolgebied veel veranderd.
De Overheid wilde schoolmeesters. Zoodaals
de heidschik-griekse opvatting was: de Staat moest
de kinderen opvoeden tot staatsburgers.

Waartegenover staat de bijbelsch-christelijke
opvatting: de ouders hebben hunne kinderen op
te voeden in de vrees des Heeren.

Zoo oud als Gods Woord is, zoo oud is ook de
regel de ouders moeten zorgen voor hun kinderen.
Lees Deut. 6: 7; Ps. 78: 5 enz.

De idee van de Openbare School is dus zuiver
heidssch. De Staat laat in het openbaar van
Staatswege de kinderen onderwijzen in 't geen zij
als toekomstige staatsburgers noodig hebben.
De idee van de biondere, van de Christelijke
School is dus geheel bijbelsch: de ouders zorgen er
voor dat hun kinderen onderwijs ontvangen tot
eere Gods, tot welzijn voor eigen levensweg.

Na wilde men aanvankelijk niets weten van dat
bionder, van dat christelijke onderwijs.

Vader Staat zag het met leede oogen aan, dat
de School aan de Ouders kwam en dat de kin
deren werden onderwezen naar den eisch Gods, in
Zijn Woord ons bekend gemaakt.

En geen middel is onbeproefd gelaten om het
bionder, het Christelijk Onderwijs den kop in te
drukken.

Eveaewel, de Heere heeft het voorspoedig ge
maakt.

In het jaar 1857 waren er 58 Christelijke Scholen:
in 1891 waren er 500, in 1901 waren er 651 en nu
in 1913 zijn er bijna 1100.

1100 Protestantische Scholen; Scholen met den
Bijbel — waar ongeveer 170 duizend kinderen
onderwijs naar de Schriften ontvangen.

Voor een goed deel onderhouden door den Staat
— maar in 1913 gaven de protestantische christenen
alleen in de Unie-collectie toch nog 100 duizend
gulden voor hun Scholen met den Bijbel.

O! wat heeft de Heere groote dingen gedaan;
dies zijn wij verblijd.

En nu willen we niet weten van accorderen
met den Staat. Nu willen we niet hooren van
halve maatregelen met het Openbaar Onderwijs.

We blijven met ernst en met kracht vragen aan
een Christelijke Overheid: doe wat Gods Woord
u beveelt.

Geef aan de Ouders volledige vrijheid om hunne
kinderen naar den eisch van Gods Woord te on
derwijzen en steun die Scholen met alle krachten,
naar 't geen billijk, behoorlijk, wenschelijk, noodig is.

Vader Staat doe ons recht.

Ga zelf geen Orthodoxe, neutrale, Roomsche en
Joodsche Scholen oprichten. Met vier aangezichten
tegelijk loopt Gij tegen vier muren U te pletter.

Geef vrijheid aan de Ouders en Gij doet recht
in het midden van Nederland, dat Gods Woord
nog niet vergeten is en dat prijs stelt op de vrij
heid van zijn burgers.

Trouwens, de oogen gaan steeds meer open
voor het gevaar, dat hierin voor de ontwikkeling
onzer vrije Christelijke School schuilt, gelijk
blijkt uit een citaat, dat de *Waarheidsvriend*
aanhalt uit een Kerkbladje uitgegeven door
D. J. C. V. Meischke te Raamsdonkveer en Da.
I. C. S. Locher te Waspik:

De kerstening der Openbare school, daar heen
wil Dr. Kromsigt ons te rug roepen. We elachen
heel het volk voor den Heere op.
En toch: Het is gemakkelijker te zeggen, hoe
het niet moet, dan hoe het wel moet. Brengt het

middel, dat Dr. Kromsigt voorstelt, ons nu waar
we wezen moeten? Hij stelt voor: facultatieve
splijting der volkschool naar de verschillende
geindten. Wat de praktijk aangaat, zal 't op som
mige plaatsen helpen; maar zouden niet onse kleine
Hervormde minderheden in Brabant en Limburg
nog meer in het gedrang komen? En wat het be
slissing aangaat: ontkomen we op dien weg aan de
splijting van ons volk? Beantwoordt die splijting
aan den eisch: Heel de Kerk en heel het volk?
Is het rijk een groot verschil, of we de vrije
school voor geheel de natie hebben, of dat de
verschillende geindten de openbare school ver
deelen? Het sgelijk rich's van geloof en bijgeloof
(en ongelooft) blijft doordende nog meer gehand
haafd. Alvorens van harte met het voorstel in te
stemmen, zouden we dese vragen gaarne beant
woord zien.

Aan welk citaat de *Waarheidsvriend* dit nog
toevoegt:

Wij willen daar ook de aandacht nog eens op
vestigen. Komt op deze wijze de stelling: „heel
het volk niet op haar rug te liggen? Wordt niet
eenvoudig de werkelijkheid aanvaard: een volk,
dat verdeeld is? En is het wel waar, dat op deze
wijze de Overheid uitkomt als een Christelijke
Overheid, daar zij het volk verdeelt in groepen
van orthodoxen, neutralen, ongelooften, vijand
gen, socialisten enz. enz. zijn er ook nog? Room
schen en Joden en welk wat wils geeft?

En wat is het voordeel dat deze splijting heeft
boven dese vrije school voor heel de natie?

We vinden het zoo jammer, dat de kwestie door
Dr. Kromsigt zoo gesteld is en telkens weer gesteld
wordt.

Want wanneer het om het 1ste beginsel in de
schoolkwestie gaat, dan is het toch dit: een christ
elijke Overheid heeft te zorgen, dat de school
zooveel mogelijk aan de Ouders komt. De Heere
legde aan de Ouders de taak op hun kinderen op
te voeden, te onderwijzen en te doen onderwijzen.

Daar de Staat gaat schoolmeesters is maar een
heidenschik beginzel.

Moest nu niet als een maal worden opgetrokken
over de leuze: de vrije school voor heel de natie?

En moest het dwars denkbeeld van een christe
lijke openbare school, die de biondere christelijke
school kan dood concurreeren niet verre blijven
bij alle besprekingen in dese?

Officieele Berichten.

Classis Brielle.

De kerkeraad der Geref. kerk van Hellevoet
sluis bericht, dat de classis Brielle D.V. ver
gaderen zal te Hellevoetsluis op Woensdag 7 Mei
a.s., gewone tijd en plaats.

Punten voor het agendum worden ingewacht
voor Dinsdag 22 April a.k. bij den scriba
Molenaarstraat 90, Hellevoetsluis.

Namens den raad der roepende kerk:
A. KOLLAARD, *presid.*
P. V. HARTINGVELDT, *scriba.*
Hellevoetsluis, 7 April 1913.

Vergadering der classe Haarlem,
gehouden te Haarlem op Dinsdag
11 Maart 11.

De voorzitter der vorige vergadering, Dr.
Tibben, opent met gebed, nadat gezongen is
Psalm 84: 3 en gelezen Psalm 121.

De laatste berichten worden aangelezen door Dr.
van Wijk en v. d. Meulen. Alle kerken zijn wel
vertegenwoordigd. Een tweetal heeft instructie.

Het moderamen bestaat diemaal uit de broeders
Dr. Kramer, praeceptor; Dr. de Vries, scriba en
Dr. Tibben, assessor.

De notulen der vorige vergadering worden
pro memorie gelezen.

De diaconen des Woords Groenewegen van
Halfweg en Dekker van Nieuw-Vennep worden
door den praeses gelijk gewenscht: eerste
genoemde met zijn komst in onse classe, laat
stgenoemde met zijn herstel uit krankheid.

De kerken van Sloterveer, Beverwijk, West
saan en Krommenie zien hun aanvragen om
steun toegestaan; die van Velsen, als zijnde
thans vacant, gedeeltelijk.

Eene grensregeling tusschen Haarlem en Velsen
blijkt niet noodig te zijn. Dese zaak wordt aan
het oordeel der betrokken kerkeraden overge
laten.

De kerken van Zaandam en Koog-Zaandijk
ontvingen advies inzake vermaning der tucht
over een lid hunner gemeente.

Aan de kerken van Wormer en Velsen worden
voor dit trimester resp. drie en één vacature
beurten toegestaan.

De classe Alkmaar ontvangt op haar verzoek
ook nu weer drie vacaturediensten.

Een uitgebreid rapport over den arbeid der
zendend wordt uitgebracht door Dr. Breukelaar.
Dat geeft stof tot blijdschap en dank aan den
Heere, vooral om den goeden gang van den
arbeid te Solo.

De kerken van IJmuiden, Vijfhuisen en Wor
merveer ontvangen advies in zaken van opricht
en tucht.

Onderrekenende verkenningen vinden plaats,
terwijl collecten en bijdragen worden gield.

Daarna wordt de vergadering gesloten door
den praeses, die laat singen Psalm 136: 1 en
voorgaat in dankgebed.

Op last der classe:
J. A. DE VRIES, *h. i. scriba.*

Kort verslag van de vergadering van
de classis Almkerk, gehouden te
Nieuwendijk, 27 Maart 1913.

1. Dr. Goedbloed opent de vergadering op
de gebruikelijke wijze.

2. Dr. Goedbloed is voorzitter, Dr. de Jonge,
assessor, Dr. Pontier, scriba. Achtereenvolgens
zullen scriba zijn: Dr. de Jonge en Dr. Goed
bloed.

3. De credentiebrieven worden in orde be
vonden. Alle kerken zijn vertegenwoordigd, aan
een diaken uit G.-R. wordt keurstem verleend.

4. De notulen worden overnemer, met dank
aan den vorigen scriba, goedgekeurd.

5. Ingekomen: een schrijven van broeder O.
uit R.; van broeder H. uit N.; van broeder V.
uit W. B.

6. Dr. de Jonge brengt rapport uit van den
arbeid der deputaten, benoemd in de kwestie
van W. B. Deputaten wordt dank gezegd voor
hun arbeid, en met blijdschap de goede uitslag
geconstateerd.

7. Dr. Bosch rapporteert over den Evangeli
satiearbeid en doet belangwekkende mede
deelingen over den arbeid te Heerlen, Maas
richt, Eindhoven en Tilburg.

8. Dr. Bosch brengt rapport uit over het
suppletiefonds tot ondersteuning van hulpe
behoevende krankzinnigen. Aan twee personen
wordt hulp verleend.

9. Dr. Pontier rapporteert over den te houden
classicalen zendingsdag. Deputaten krijgen mach
tiging tot het vragen van sprekers.

10. Bij art. 41 K.O. krijgt de kerk van D.
advies in een tuchtaak, ontvangt de kerk van
G.-R. toestemming om de tweede trap van censuur
toe te passen, doet de kerk van S. een ver
blijdende mededeeling over de verhooging van
het predikantstracament en verklaart de kerk
van W., dat zij inzake het predikantstracament

niet meer hulpbehoevend is. De classis spreekt
op een desbetreffende vraag haar belangstelling
uit met de voortgezeten kerkverbouwing van W.
De classis wijst Dr. Pontier aan als consulent
voor W. B.

11. Inzending collecten voor evangelisatie en
Theol. Fac. V. U., en contributie voor den
arbeid in de Rijsoverprovincie. Als deputaat voor
dese contr. wordt aangewezen Dr. Pontier.

12. Regeling vacaturebeurten.

13. De volgende classische vergadering zal
gehouden worden te Werkendam A, roepende
kerk: Waardhuizen.

14. Gekozen worden tot afgevaardigden Part.
Syn.: Dr. Goedbloed, de Jonge, Bosch, primus;
Dr. v. Rennes, v. d. Zanden, de Jong, sec.;
ouderlingen Kool, v. Drunen, v. Helden, primus;
ouderlingen Rombout, v. 't Sant, v. d. Meyden,
secundus.

15. Aan de Part. Syn. zullen worden voor
gedragen als deputaten voor Evangelisatie-berlei:
Dr. Goedbloed en Bosch, ouderling Kool.

16. Aan de Part. Syn. zal worden voorge
steld, dat bij het toesleggen van steun aan
hulpbehoevende kerken, de toelagen niet zal
gevoonden worden uit onslag, maar uit de kas
voor hulpbehoevende kerken.

17. De classis besluit broeder O. uit R. te
antwoorden, dat zij bij haar besluit perisistert.

18. Het schrijven van broeder H. uit N.
wordt voor kennisgeving aangenomen.

19. Broeder V. uit W. B., ter classische
vergadering aanwezig, wordt uigenoedigd, zijne
beschuldiging, in een vorig schrijven tegen de
classis ingesproken, terug te nemen. Aangezien
genoemde broeder daartoe niet kan besluiten,
gaat de classis op zijne zaak niet verder in.
Bij hoofdelijke stemming wordt dit besluit alge
meen goedgekeurd.

20. Bij de rondvraag wordt de wenschelijkheid
erkend, dat noch op classische, noch op syno
dale vergaderingen alleen gekozen worde uit de
aanwezige afgevaardigden.

21. De assessor gaat voor in dankzegging,
waartoe de voorzitter der vergadering sluit.

Namens de classis,
G. J. PONTIER, *h. i. scriba.*

Buitenland.

Deutschland. De Berlijnsche Stads
zendend.

Op het jaarfeest van de Berlijnsche Stads
zendend, die ongeveer dertig jaar geleden door
den hofprediker Stöcker gesticht werd, bracht
de hofprediker Only het jaarverslag uit. Daarna
ontleenen wij het volgende: In den dienst der
Stadszendend staan 47 zendelingen, 6 kandidaten
en 17 susters onder leiding van 7 Theologische
inspectoren. Bij 60,000 huisbezoeken en bij
talloose gevoerde gesprekken had men te strijden
tegen vijandschap, lichtsinningen spot en totale
overschilligheid ten opzichte van de religie.

Trots dit alles kan men een geringe verbetering,
wat betreft de ontvankelijkheid voor Gods
Woord, vergeleken met het voorgaande jaar,
constateeren. De vrees voor een oorlog, die
voor de deur schijnt te staan, werkt daartoe
mede. Het wordt opnieuw openbaar, dat geest
elijke invloeden dan het meest kracht uitoefenen,
wanneer een hellsame schrik de wereld aan
grijpt en de onzekerheid van alle aardse
dingen in het licht treedt. Aan de andere zijde
wordt de ernstige crisis, die ons vaderland juist
in desen tijd van vele herinneringen doordleeft,
door de revolutionarissen gebruikt tot een oprui
dende agitatie en tot een wild prikkelen der volks
haatstochten. Elk jaar wordt het terrorisme, door
social-democraten uitgeoefend, erger. Dit gaat
tegenwoordig zoover, dat kinderen niet meer
rustig naar de Zondagscholen der Stadszendend
kunnen gaan. Daar tegenover is de Stadszendend
steeds ijverig in de weer om door het stichten
van verenigingen, tehuisen enz., voor de jeugd
en ook voor kinderen die niet meer de school
bezoeken, te zorgen. De arbeid aan gevallen
meisjes en die onder ontalgen gevangenen geet
een blik in een wereld van bittere ellende.

1757 ontalgen gevangenen meldden zich bij
het bureau der stadszendend aan. Toen eens
41 ontalgen gevangenen naar de arbeiders
kolonie Syda bij Jüterbog gezonden werden,
kwamen er slechts 8 aan. Het armenbureau
gaf op 3215 aanvragen inlichtingen omtrent
armen, die van bedelarij hun beroep maken.

De arbeid in de tuinen voor werklieden (Lanben
kolonien) wordt door social-democraten tegen
gewerkt. Verblijdend is het feit, dat een ve
pachter dier tuinen verklaart, dat hij allen
kolonisten de huur opzeggen zou, die de samen
komsten der stadszendend verstoorden.

De zendend onder de Zigeuners heeft een eigen
huis gekregen. Graaf Zieten te Schwerin stelde
een huis tot herstellingsoord voor jongelieden
ter beschikking van de stadszendend. Het ver
spreiden van sachtelijke lectuur geschildt op
grote school. Het verslag eindigt met de
mededeeling, dat er een tekort van f. 30,000
was.

De Londensche City Mission hield ook in de
maand Maart zijne jaarvergadering. De Lord
Mayor presideerde dese samenkomst. Hij zeide
daarbij, dat door de toenemende toewijding van
de 396 missionarissen een groot werk gedaan was